

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NÔNG THÚY BÈN

QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG
NĂNG LỰC DẠY HỌC CÁC MÔN TỰ CHỌN
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN HÀ QUẢNG, TỈNH CAO BẰNG

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NÔNG THÚY BÈN

QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG
NĂNG LỰC DẠY HỌC CÁC MÔN TỰ CHỌN
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN HÀ QUẢNG, TỈNH CAO BẰNG

Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN THỊ HUỆ

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và không trùng lặp với các đề tài khác.

Tôi cũng xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

Tác giả luận văn

Nông Thúy Bền

LỜI CẢM ƠN

Sau thời gian học tập tại khoa Quản lý giáo dục, tôi đã hoàn thành chương trình và luận văn “*Quản lý bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn ở các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng*”. Đây là kết quả của một quá trình nghiên cứu của bản thân tác giả sau một thời gian học tập, nghiên cứu tại trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên. Có được kết quả này ngoài sự nỗ lực của bản thân, tác giả đã nhận được sự giúp đỡ, hướng dẫn, động viên của các cơ quan, đơn vị, trường học và các thầy cô giáo Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên.

Tác giả xin trân trọng cảm ơn các thầy, cô giáo Khoa Quản lý giáo dục, Phòng Sau Đại học, Hội đồng khoa học, các thầy cô giáo trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy, giúp đỡ và tạo điều kiện cho tác giả trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt, tác giả xin bày tỏ sự kính trọng và biết ơn sâu sắc tới **PGS.TS. Nguyễn Thị Huệ** - người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ và chỉ bảo cho tác giả những tri thức khoa học cả về lí luận lẫn thực tiễn quản lý cũng như định hướng, góp ý để tác giả hoàn thành luận văn này.

Tác giả xin chân thành cảm ơn tới sự quan tâm giúp đỡ của các đồng chí lãnh đạo UBND huyện, Phòng Giáo dục và Đào tạo, cán bộ quản lý và hiệu trưởng các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng đã cung cấp tài liệu, tạo mọi điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành luận văn.

Mặc dù đã nỗ lực cố gắng, song luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tác giả mong tiếp tục nhận được sự quan tâm, góp ý của quý thầy giáo, cô giáo và các bạn đồng nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn!

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG VÀ SƠ ĐỒ	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	5
8. Cấu trúc của luận văn	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC	
DẠY HỌC CÁC MÔN TỰ CHỌN Ở CẤP THPT	7
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	7
1.1.1. Các nghiên cứu trên thế giới	7
1.1.2. Các nghiên cứu ở Việt Nam	10
1.2. Các khái niệm cơ bản của đề tài	14
1.2.1. Quản lý	14
1.2.2. Quản lý giáo dục	16
1.2.3. Năng lực và năng lực dạy học	17
1.2.4. Bồi dưỡng năng lực dạy học	20
1.2.5. Quản lý bồi dưỡng năng lực dạy học	22
1.2.6. Chủ đề tự chọn trong môn học	24
1.3. Dạy học các môn tự chọn ở trường THPT	24
1.3.1. Vài nét về chương trình giáo dục phổ thông và môn học tự chọn trong chương trình	24

1.3.2. Dạy học tự chọn ở trường THPT	25
1.4. Những yêu cầu về năng lực dạy học các môn tự chọn của giáo viên trường THPT	28
1.4.1. Năng lực xây dựng kế hoạch dạy học	28
1.4.2. Năng lực triển khai các hoạt động dạy học tự chọn.....	29
1.4.3. Năng lực kiểm tra, đánh giá, điều chỉnh hoạt động dạy học tự chọn	29
1.5. Bồi dưỡng năng lực dạy học tự chọn cho giáo viên THPT	30
1.5.1. Nội dung bồi dưỡng năng lực dạy học tự chọn cho giáo viên.....	30
1.5.2. Hình thức bồi dưỡng năng lực dạy học tự chọn cho giáo viên.....	31
1.5.3. Các điều kiện phục vụ cho công tác bồi dưỡng	32
1.6. Quản lý hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn cho giáo viên THPT.....	32
1.6.1. Quản lý việc thực hiện mục tiêu bồi dưỡng.....	32
1.6.2. Quản lý việc thực hiện kế hoạch, chương trình, nội dung bồi dưỡng	33
1.6.3. Quản lý hình thức tổ chức bồi dưỡng	34
1.6.4. Quản lý các điều kiện phục vụ bồi dưỡng	35
1.6.5. Quản lý việc kiểm tra, đánh giá kết quả bồi dưỡng.....	35
1.6.6. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học cho giáo viên các trường THPT	36
Kết luận chương 1	40
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC DẠY HỌC CÁC MÔN TỰ CHỌN Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN HÀ QUẢNG, TỈNH CAO BẰNG.....	41
2.1. Khái quát về địa bàn nghiên cứu	41
2.1.1. Đặc điểm kinh tế, chính trị, xã hội huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	41
2.1.2. Đặc điểm trường các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	42
2.2. Khái quát về khảo sát thực trạng	46
2.2.1. Mục đích và nhiệm vụ khảo sát	46
2.2.2. Khách thể, địa bàn và thời gian khảo sát	46
2.2.3. Nội dung khảo sát	48

2.2.4. Công cụ khảo sát.....	49
2.2.5. Cách xử lý kết quả	49
2.3. Thực trạng năng lực dạy học các môn tự chọn của giáo viên các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	49
2.4. Thực trạng các hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn cho đội ngũ giáo viên các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng.....	55
2.5. Thực trạng quản lý hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn ở các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng.....	61
2.6. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn ở các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	65
2.7. Đánh giá thực trạng quản lý bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn ở các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	68
2.7.1. Những ưu điểm	68
2.7.2. Những hạn chế	68
2.7.3. Nguyên nhân của hạn chế	69
Kết luận chương 2.....	70
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC DẠY HỌC CÁC MÔN TỰ CHỌN 71Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN HÀ QUẢNG, TỈNH CAO BẰNG	71
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	71
3.1.1. Nguyên tắc phải đảm bảo tính kế thừa và phát triển	71
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	71
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ	72
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	72
3.2. Các biện pháp quản lý bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn cho giáo viên các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	73
3.2.1. Quản lý tổ chức các hoạt động nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, GV về bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục	73
3.2.2. Quản lý xây dựng mục tiêu và kế hoạch bồi dưỡng NLDH các môn tự chọn cho đội ngũ GV các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng.....	76

3.2.3. Quản lý chỉ đạo việc thực hiện nội dung và hình thức bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn cho giáo viên các trường THPT ở huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng theo mức độ ưu tiên.....	80
3.2.4. Hiệu trưởng kiểm tra giám sát, đánh giá kết quả BD NLDH các môn có chủ đề tự chọn cho giáo viên	85
3.2.5. Quản lý giám sát các điều kiện phục vụ công tác bồi dưỡng NLDH các tự chọn cho giáo viên	88
3.2.6. Mối quan hệ giữa các biện pháp	91
3.3. Khảo nghiệm sự cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn	92
3.3.1. Mục đích, đối tượng khảo nghiệm.....	92
3.3.2. Phương pháp tổ chức khảo nghiệm.....	92
3.3.3. So sánh tương quan giữa sự cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	95
Kết luận chương 3.....	96
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	97
1. Kết luận.....	97
2. Khuyến nghị.....	98
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	100
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BGD&ĐT	Bộ Giáo dục và đào tạo
BD	Bồi dưỡng
BDGV	Bồi dưỡng giáo viên
CB	Cán bộ
CBQL	Cán bộ quản lý
CNTT	Công nghệ thông tin
CSVC	Cơ sở vật chất
DH	Dạy học
DNGV	Đội ngũ giáo viên
GV	Giáo viên
GDTTrH	Giáo dục trung học
HS	Học sinh
NL	Năng lực
NLDH	Năng lực dạy học
PP	Phương pháp
QL	Quản lý
QLGD	Quản lý giáo dục
TBDH	Thiết bị dạy học
THPT	Trung học phổ thông
TCM	Tổ chuyên môn

DANH MỤC BẢNG VÀ SƠ ĐỒ

Bảng:

Bảng 1.1.	Năng lực dạy học của giáo viên theo Chuẩn nghề nghiệp trong bối cảnh đổi mới giáo dục	19
Bảng 1.2.	Năng lực dạy học của giáo viên trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay	19
Bảng 2.1.	Kết quả học lực của HS trường THPT Hà Quảng	43
Bảng 2.2.	Kết quả học lực của HS trường THPT Lục Khu	44
Bảng 2.3.	Kết quả học lực của HS trường THPT Nà Giàng	45
Bảng 2.4.	Tổng số GV của ba trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	46
Bảng 2.5.	Tổng số GV dạy học các môn có chủ đề tự chọn của ba trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	48
Bảng 2.6.	Kết quả do GV tự đánh giá	50
Bảng 2.7.	Kết quả do TTCM và Hiệu trưởng tự đánh giá GV	50
Bảng 2.8.	Nhận thức về tầm quan trọng của hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học các môn tự chọn	55
Bảng 2.9.	Tổng hợp kết quả khảo sát về thực trạng thực hiện các nội dung trong hoạt động BD NLDH các môn tự chọn ở các trường THPT huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	56
Bảng 2.10.	Nhận thức của CBQL, GV về tầm quan trọng của công tác quản lý hoạt động bồi dưỡng NLDH các môn tự chọn	61
Bảng 2.11.	Thực trạng công tác quản lý hoạt động bồi dưỡng NLDH các môn tự chọn	62
Bảng 2.12.	Tổng hợp kết quả khảo sát về mức độ ảnh hưởng của một số yếu tố đến hiệu quả quản lý công tác BD NLDH các môn tự chọn	66
Bảng 3.1.	Đánh giá mức độ cần thiết của các biện pháp đề xuất	93
Bảng 3.2.	Đánh giá mức độ khả thi của các biện pháp đề xuất	94

Sơ đồ:

Sơ đồ 1.1.	Cấu trúc hệ thống quản lý	16
Sơ đồ 1.2.	Mối quan hệ giữa các yếu tố trong bồi dưỡng giáo viên	22